Vastakkaisilta kuulostavat asiat eivät aina sulje toisiaan pois. Kun talvitamineisiin pukeutunut matkailija tarttuu moottorikelkan ohjaimiin, hän haluaa sekä kokea moottoriurheilun jännitystä että nauttia Lapin upeasta luonnosta.

– Toivon näkeväni paljon kaunista luontoa. Ja tietysti haluan oppia, kuinka moottorikelkalla ajetaan, hollantilainen **Femke van Liempd** kertoo odotuksistaan juuri ennen kelkkasafarille lähtöä.

Femke perheineen on osallistumassa äkäslompololaisen Due North -safariyrityksen ohjatulle moottorikelkkaretkelle. Parituntisen retken aikana on tarkoitus seikkailla Kaulavaaran ja Kuerin välisessä maastossa.

– Katsotaan, missä asti käydään. Reitti päätetään ryhmän mukaan, kertoo oppaaksi safarille lähtevä **Jussi Karpeeki**.

Femken 9-vuotias **Olaf**-poika tietää, mitä toivoo retkeltä.

– Haluan mennä kovaa vauhtia, hän virnistää.

Vauhdikas meno taitaisi olla myös moottoriurheilua harrastavan **Geet**-isän mieleen.

 Kiinnostaa kokea, minkälaista kelkkailu on. Ennen kaikkea odotan tästä kuitenkin hienoa kokemusta perheenä, hän tuumii.

Kypärä päähän, kelkka tutuksi

Ennen matkaan lähtöä seurueen varusteet hoidetaan kuntoon. Kelkkahaalareihin pukeutuneella perheellä on jo lämpimästi päällä. Kun pään yli vedetään vielä tuubihuivi ja asetetaan lasit silmille, ovat kasvotkin suojassa viimalta. Kypärä päässä on ehdoton turvallisuuden kannalta.

Seuraavaksi matkalaiset perehdytetään niin kelkkailuetikettiin kuin siihen, kuinka kelkkaa ajetaan. Myös oppaan antamat käsimerkit tulee tietää, sillä niillä ohjataan kelkkailijoita retken aikana. Sitten onkin aika päättää, kuka ajaa ja kuka istuu kyydissä.

Geet istuutuu kuskin paikalle, ja Olaf kipuaa hänen taakseen matkustajaksi. Toisen kelkan perässä on reki, johon Femke asettautuu. Jussi-opas käynnistää kelkan ja ohjaa sen kelkkauralle. Safari voi alkaa.

Tarkoilla ohjeilla riskit minimiin

Van Liempdin perheen lähdettyä safarilleen on aikaa jututtaa Due North -safariyrityksen yrittäjää **Brian Stockilia**. Hänen yrityksellään on kokemusta moottorikelkkasafarien järjestämisestä reilun viiden vuoden ajalta.

Yrityksessä tiedostetaan moottorikelkkailuun liittyvät mahdolliset riskit ja niitä pyritään minimoimaan kaikin tavoin.

– Asiakas ohjeistetaan tarkasti ennen safaria. Hänelle muun muassa kerrotaan, minkälainen kelkka on, kuinka se toimii ja mitä ohjaamisessa tulee ottaa huomioon. Kerromme, kuinka istua ja mihin jalat tulevat. Opas käy läpi ajoetiketin ja merkit, joilla hän ohjaa kelkkailijoita safarin aikana. Opas myös varmistaa, että kaikki kuuntelevat ohjeistusta. Silloin ei ole selfieiden aika, Brian kertoo.

Due Northilla on vältytty pahemmilta henkilövahingoilta eikä ambulanssia ole koskaan tarvittu paikalle. Varmuuden vuoksi Brian koputtaa puuta:

 Kaikkeen moottoriurheiluun liittyy riskejä. Kyse on siitä, miten niihin varaudutaan.

Turvallisuusasioita on Due Northilla käyty läpi myös Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukesin edustajan kanssa.

– Kävimme hänen kanssaan läpi ohjeet, jotka asiakkaalle tulee kertoa. Ne ovat meillä myös kirjallisessa muodossa, ja jokainen kelkan kuljettaja allekirjoittaa sitoutuvansa noudattamaan kelkkailun sääntöiä. Brian kertoo.

Tarkka ohjeistus on myös yrittäjän etu. Onnettomuuden sattuessa kun kiistellään herkästi vastuukysymyksistä.

Jyrkässä rinteessä ei kahta kelkkaan

Silloin tällöin erilaiset moottorikelkkaonnettomuudet nousevat julkiseen keskusteluun. Tammikuun lopulla Lapin käräjäoikeudessa käsiteltiin muutaman vuoden takaista onnettomuutta, jossa Kittilässä kelkkasafarille osallistunut matkailija loukkaantui vakavasti. Syyttäjä vaati safariyrittäjää vastuuseen onnettomuudesta, jossa matkustajana istunut loukkaantui. Matkustaja oli kooltaan kuskia selvästi suurempi, mikä syyttäjän mukaan aiheutti turvallisuusriskin. Käräjäoikeus kuitenkin hylkäsi syytteen terveysrikoksesta.

Kysymys kelkan kuljettajan ja matkustajan kokoerosta on otettu huomioon myös Due Northilla. Jyrkille tuntureille suuntautuvilla retkillä käytäntönä on, että jokaisella osallistujalla on oma kelkka. Näin vältetään riski siitä, että jyrkässä rinteessä kuski ja matkustaja nojautuisivat eri suuntiin, mikä taas saattaisi johtaa kelkan epätasapainoon.

Reittiä suunnitellessa otetaan myös huomioon se, kuinka kokeneita kelkkailijoita safarille osallistujat ovat. Due Northin valikoimassa on runsaasti erilaisia safareita, aloittelijoiden retkistä aina kahden päivän retkiin Ruotsin puolelle.

– Teemme kaiken mahdollisimman turvallisesti. Silloin ei tarvitse hirveästi murehtia, Brian toteaa.

Moottorikelkkailu ei tietenkään ole ainoa talviaktiviteetti, johon sisältyy riskejä. Esimerkiksi laskettelurinteessä turmia taitaa sattua kelkkailua useammin, ja tiedetäänpä monen satuttaneen itseään myös kävelylenkillä liukastuessaan.

Uusia kokemuksia

Pari tuntia on kulunut, ja van Liempdin perhe palaa kelkkaretkeltään. Ilmeet ovat iloiset

- Mahtava kokemus! Geet kehuu.
- Oli tosi kivaa, mutta nyt on kylmä,

Parasta hänen mukaansa olivat maisemat Kuerin päältä. Sieltä näkyi Ylläksen laskettelurinteille asti. Femke on samaa mieltä.

– Hienointa oli näkymä tunturin laelta. Alas tullessa tosin hieman pelotti.

Aktiivilomaa viettävä perhe aikoo tulla kelkkailemaan vielä toistamiseen viikon lomallaan. Muuten ohjelmassa on muun muassa huskysafari, läskipyörillä ajoa, murtomaahiihtoa, pilkkimistä, lumikenkäilyä ja vierailu porojen luona.

- Tämä on kerran elämässä -kokemus, Geet kertoo.
- Suomalaiset ovat hyvin ystävällisiä, ja olemme olleet kaikkeen oikein tyytyväisiä. Ehkä tulemme kesällä uudestaan, matkailuauton kanssa, he suunnittelevat.

Perheen tehdessä lähtöä seuraavat safarille lähtijät saapuvat paikalle. Heidän odotuksensa retken suhteen kuulostavat tutuilta.

 Odotamme hauskaa kokemusta ja kauniita maisemia, sveitsiläiset Gina Meyer ja Raphael Wunderlin kertovat.

Van Liempdien lailla myös Ginalla ja Raphaelilla on kokemusta moottoriurheilusta.

 Ajan moottoripyörällä, ja nyt kiinnostaa, minkälaista kelkkailu on. Lumella liikkuminen kelkalla on varmasti erilaista kuin moottoripyöräily, Gina pohtii.

Hän on saanut safariretken 60-vuotislahjaksi. Oma mies ei tahtonut kelkkaretkelle mukaan, mutta onneksi ystäväpariskunnan mies, Raphael, halusi myös kokeilla moottorikelkalla ajoa.

Ystävykset kuuntelevat tarkasti oppaansa **Cecilia Morinin** ohjeita ja nousevat sitten omiin kelkkoihinsa. Sitten matkaan, uutta elämystä kokemaan!

Due Northilla on ohjekansio, josta löytyvät myös kaikkien safarireittien kartat ja lähimmät taukopaikat. Kelkkaillessa on hyvä tietää, mihin pääsee tarvittaessa lämmittelemään, Brian Stockil kertoo.

Opas Jussi Karpeeki johtaa safaria. Reessä istuva on suojassa viimalta.